

Mogelijk restauratie stijkkamers in Hoorn

D. BREEBAART

De stichting Stadsherstel te Hoorn heeft zich dezer dagen aangemeld bij de Stichting Nationaal Restauratiefonds te Hoevelaken om in aanmerking te mogen komen voor vóórfinanciering van de restauratie van een tweetal stijkkamers uit 1773 in het voormalig rooms-katholieke Wees- en Oudeliedenhuis 'Sint Jozef Huis' aan het Achterom te Hoorn. Dit omdat blijkens een afgegeven subsidiebeschikking van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg de uitbetaling van rijks- en gemeentesubsidie eerst zal plaatsvinden in 1988.

De frontgevel van genoemd pand is een gaaf specimen van laat-XVIIIe eeuwse bouwkunst. De brede gevel is geleed door een middenrisaliet en twee hoekpilaster, waartussen aan elke zijde tweemaal vier vensters zijn geplaatst met flauw gebogen strekken en door houten roeden in kleine ruitjes verdeelde ramen.

De middenpartij, die halfcirkelvormig verhoogd is, bevat een eenvoudig omlijste ingang en het door rijk Lodewijk XV-lofwerk omgeven venster erboven, dat zich in het uit pleister vervaardigde fronton voortzet.

Het ornament heeft daar de neiging naar de Lodewijk XVIIe stijl over te gaan. De zijvleugels van het gebouw zijn zeer eenvoudig, terwijl de achtervleugel oorspronkelijk door middel van een zuilenporticus doorgang gaf naar de tuin. Om ruimte te winnen werd

de galerij in 1884 gedicht.

Van het inwendige zijn nog slechts de beide regentenkamers, ter weerszijden van de hal van belang.

De regentessenkamer, links van de hoofdingang, heeft geschilderd behang met luchtige bloemenranken boven een lage lambrizing en een sierlijk gesneden schoorsteenmantel met geschilderde allegorie van de Liefdadigheid op de schouwboezem.

In deze kamer hangt een Aanbidding der Hersers naar een gravure van Golzius.

Het 17e eeuwse schilderij is een bijbelse voorstelling: de aanbidding van Christus met Maria en Jozef, de os en de ezel en met rechts op de voorgrond een manspersoon. Dit schilderij draagt rechtsonder een signatuur van *Cornelis van Haarlem*.

Dit schilderij is gevat in een vroege 17de eeuwse gehout geschilderde kuiplijst. De drager is nog oorspronkelijk en bevindt zich op het oude raam van het zogeheten vast type met opdekklatten in de hoeken; de middenlatten zijn niet meer aanwezig.

Deze schildering verkeert in een zorgwekkende staat met vele inschilderingen en overschilderingen in de figuren, het inkarnaat draperie, de architectuur en het landschap. De verflaag is erg slecht en grondatie is duidelijk zichtbaar, vooral op de linnen knoopjes.

De restauratie omvat onder meer opgeplakte

stukjes linnen verwijderen, beeltenis schoonmaken, bedoeken, opspannen op nieuw spieraam, stoppen, retoucheren en vernissen.

Het tweede schilderij eind 18de eeuws stelt voor de Vrijgevigheid en is niet gesigneerd.

Dit doek stelt voor een Dame met kroon en staf, die geldt strooit uit een buideld voor de zieken en armen; de figuren zijn geplaatst in een landschap. Ook dit schilderij verkeert in een slechte staat; vele gedeelten verf liggen los en zijn verdwenen. Ook hier is restauratie nodig.

Rechts van de ingang bevindt zich de regentkamer met balie.

Deze heeft eveneens een lambrizing en een versierde schoorsteenmantel. Het plafond is beschilderd met een allegorie op de Liefdadigheid. In deze kamer hangt een dubbelportret van de oprichters van dit huis: links *Matthys Vos*, die de bouw van het St. Jozef Huis voor tweederde heeft bekostigd uit een legaat en rechts *Jan Waardenburgh*, de kasvoogd.

Beide heren zitten aan een tafel. Vos heeft in zijn rechterhand een geschrift met tekst: reglementen voor het armenhuis in Hoorn. Zijn linkerhand rust gesloten in zijn zij. Zijn gezicht is kostelijk geschilderd en heeft een humoristisch karakter, het zou een figuur kunnen zijn uit de Camera Obscura. Waardenburgh heeft in zijn rechterhand een verpen en zijn linkerhand rust op een boek. Dit schilderij is vervaardigd omstreeks 1780. De schilder is onbekend, misschien komt na restauratie zijn naam naar voren.

D. Breebaart is voorzitter van Stadsherstel Hoorn.

Frontgevel van het voormalig rooms-katholieke Wees- en Oudeliedenhuis 'Sint Jozef Huis' met interieuroptnamen van de regentkamer.
Foto's: Klaas Laan - Hoorn

